

ปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน ในจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอันดามันของประเทศไทย

ชวัลรัตน์ ศรีนวลปาน¹, บำรุง ศรีนวลปาน², สุชาดา การะกรณ์³ และพัชรินทร์ โสมปาน⁴

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช^{1,2,3,4}

E-mail: tongchawanrat@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาสังคม และสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) ศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน และ 3) ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยทั้งสองวิธีมีความสอดคล้องกันซึ่งผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า รัฐบาลต้องทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายและสม่ำเสมอ องค์กรและมีกิจกรรมการลด ละ เลิก การดื่มอย่างต่อเนื่อง ทำการเสริมสร้างให้ภูมิคุ้มกันในความรู้โดยควรบรรจุหลักสูตรการสร้างจิตสำนึกที่ดี สร้างความตระหนักและไม่ละเมิดตัวเอง การที่ไม่ทำผิดต่อตัวเอง เท่ากับไม่ทำผิดต่อสังคม ต้องขับเคลื่อนทำงานเป็นภาคีเครือข่าย บูรณาการทุกภาคส่วน ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า แนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพในมิติต่างๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.76 ปัจจัยเกื้อหนุนมีผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอยู่ในระดับมากกว่า 0.50 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว

คำสำคัญ : เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ปัจจัยเกื้อหนุน, พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University

Vol. ๑๒ No.๑ (January-June) ๒๐๒๐

Supporting factors leading to the reduction and abstinence of alcoholic beverages among people in the southern Andaman province of Thailand

Chawanrat Srinounpan¹, Bamrung Srinounpan², Suchada Karakorn³ and Patcharin Sompan⁴

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University^{1,2,3,4}

E-mail: tongchawanrat@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to 1) study ways to solve social and health problems in various dimensions that are caused by alcohol drinking behavior; 2) study the supporting factors that lead to the reduction of alcohol consumption and to understand, accept and lead to public compliance with the Alcohol Control Act BE 2551; and 3) examine the level of relationship between factors and the reduction of alcohol drinking. This research uses qualitative research method with in-depth interviews and quantitative research using questionnaires. The results of both methods are consistent. The results of qualitative research must be regularly publicized through a continuous variety of media, campaigning and activities to reduce and stop drinking. The quantitative research found that guidelines for solving social and health problems in various dimensions at a high level with an average of 3.76, supporting factors have an effect on the reduction of alcohol consumption in all aspects at a high level, with an average of 3.82 and for confirmatory factor analysis, all factors are related to the reduction of alcohol drinking among people at the level of more than 0.50 or 50 percent and have statistical significance at 0.01 for all factors.

Keywords: supporting factors, alcoholic beverages, Alcohol Control Act

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2548 - 2549 กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้น เพื่อหวังให้เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการและกลไกในการดำเนินการควบคุมปัญหาต่างๆ เช่น อุบัติเหตุบนท้องถนน การทะเลาะวิวาทการทำร้ายร่างกาย การฆ่าตัวตาย พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อาชญากรรม ความรุนแรงในครอบครัว การหย่าร้าง และอีกปัญหาหนึ่งที่มีความน่าเป็นห่วงมากสำหรับคนไทยคือปัญหาสุขภาพที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ และหวังให้เกิดการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย

อรทัย วลีวงศ์ (2559) จากสำนักวิจัยนโยบายสร้างเสริมสุขภาพได้ระบุไว้ว่า การดื่มแอลกอฮอล์เป็นประตูปัญหาสังคมต่างๆ โดยเฉพาะความรุนแรงและอาชญากรรมและสร้างมูลค่าความสูญเสียต่อสังคมมากมาย ระดับของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มแอลกอฮอล์ในสังคม มีตั้งแต่ก่อให้เกิดความรำคาญใจ การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ไปจนถึงขั้นการถูกทำร้ายร่างกายและฆาตกรรม

อุดมศักดิ์ แซ่โจ้ว (2559) จากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้กล่าวว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเป็นมูลเหตุให้เกิดความรุนแรงต่อนักท่องเที่ยวด้วย จากกรณีข่าวนักท่องเที่ยวอังกฤษพ่อแม่ลูก 3 คน โดนกลุ่มวัยรุ่นไทย 4 คนที่เมาสุราทำร้ายระหว่างเดินทางมาเที่ยวพักผ่อนที่หัวหินในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ข่าวได้ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกโดยเฉพาะสื่อจากประเทศอังกฤษ หลังการจับกุมผู้ก่อเหตุทั้ง 4 คนได้ ผู้ก่อเหตุได้สารภาพว่า ดื่มเบียร์ไปทั้งสิ้น 16 ขวด ตั้งแต่ช่วงเย็นของวันเกิดเหตุ เมื่อถูกนักท่องเที่ยวเดินชนกบกรับมีอาการเมาสุราจึงได้ก่อเหตุทำร้ายนักท่องเที่ยวดังกล่าวขึ้น เหตุการณ์นี้จึงเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบขั้นรุนแรงไปถึงระดับชาติ ก่อความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาชาวโลก ส่งผลถึงธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศ และอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง โดยที่มีจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์จาก

การที่วัยรุ่น 4 คนดื่มสุรากันระหว่างเฉลิมฉลองเทศกาลสงกรานต์เท่านั้นเอง

สงกรานต์ ภาคโชคดี (2558) จากสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้าได้กล่าวว่า จากการบังคับใช้ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เห็นชัดเจนว่าคนส่วนใหญ่รู้เกี่ยวกับปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น แต่มีบางส่วนที่ยังขาดการตระหนักและไม่ทำตามกฎหมาย โดยเฉพาะร้านค้าแบรนด์ดังหรือร้านค้าปลีกที่รู้ข้อกฎหมายแต่ยังละเมิด เช่น การขายเหล้าให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี พบเห็นได้ทั่วไป อีกทั้งเมื่อเกิดอุบัติเหตุมาแล้วขับ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เคยเอาผิดสาวไปถึงผู้ที่ขายให้เด็ก ทั้งที่ความผิดชัดเจน และที่ยังเป็นปัญหาสำคัญคือบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำการตลาดอย่างต่อเนื่องทั้งการทำ CSR การเป็นสปอนเซอร์ การโฆษณา ลดแลกแจกแถม โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายและการบังคับใช้ บางรายตั้งบริษัทลูกบังหน้าเพื่อรับผิดชอบ

มาถึง ณ วันนี้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ได้ถูกประกาศและบังคับใช้ตามกฎหมายอย่างเป็นทางการและนำไปสู่การปฏิบัติในภาพรวมจะครบ 10 ปีบริบูรณ์ ซึ่งประชาชนทั่วไป ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถานประกอบการ และร้านค้าทุกแห่งที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องปฏิบัติตาม แต่เมื่อดูสถิติปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลับพบว่าสถิติปัญหาสังคมอยู่ในระดับที่สูงมากซึ่งสวนทางกับพระราชบัญญัติที่บังคับใช้อยู่ในขณะนี้ จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้จึงเป็นที่มาให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาถึงแนวทางการแก้ปัญหาสังคม และสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน และศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาสังคม และสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

3. ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ใช้วิธีวิจัยการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการออกนโยบาย วิธีการ และแนวทางในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ของประเทศไทย หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้ 1.1) ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง 1.2) ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา และรองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา 1.3) ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต 1.4) รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ และ 1.5) รองผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง และ 2. กลุ่มผู้ประกอบการผู้ที่ทำหน้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มให้แก่ประชาชน และเยาวชน ซึ่งถ้าหากกลุ่มคนกลุ่มนี้มีความเข้าใจและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ จะทำให้ไม่เกิดการขายให้กับกลุ่มคนที่ ไม่ได้รับอนุญาตและไม่ขายในวันเวลาที่กำหนด จะสามารถลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ โดยจะทำการสุ่มอำเภอมาจังหวัดละ 3 อำเภอ รวม 15 อำเภอ อำเภอละ 1 ร้าน รวม 15 ร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาดำเนินการตรวจสอบแบบสามเส้า โดยพิจารณาข้อมูลจากแหล่งที่มา 3 แหล่งคือ 1) ข้อมูลจากผู้ถูกสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎี และ 3) ข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อดูความสัมพันธ์ของปัจจัยกับผลสรุปจากผู้ถูก

สัมภาษณ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ (464,495) จังหวัดตรัง (641,026) จังหวัดพังงา (265,008) จังหวัดภูเก็ต (392,011) และจังหวัดระนอง (188,531) รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,951,071 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2559) และจากจำนวนประชากร 1,951,071 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบตัวอย่างจากจำนวนประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi State Sampling) โดยจะทำการสุ่มอำเภอมาจังหวัดละ 3 อำเภอ รวมได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 15 อำเภอ และใน 15 อำเภอที่คัดเลือกมีประชากรทั้งสิ้น 638,964 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตามกฎอย่างง่าย (Rule of Thumb) จากการแนะนำของ Schumacher and Lomax (1996) ซึ่งตัวแทนของหน่วยผู้ให้ข้อมูลจะมาจากค่าระหว่าง 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งแบบสอบถามในงานวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 70 ตัวแปร และใช้หน่วยความจำ 20 เท่า คิดเป็นจำนวนแบบสอบถาม 1,400 ชุด และเมื่อรวมกับการคำนวณแบบสอบถาม 20% ของความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บแบบสอบถามเป็นจำนวน 280 ชุด ดังนั้นจึงใช้แบบสอบถามรวม 1,680 ชุด โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าจากบทความ หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกฎหมายที่ว่าด้วยพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.3 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัย จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาและภาษาที่ใช้

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 30 คนนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ

แบบสอบถาม และหาค่าสัมพันธภาพสหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.967 ทำให้ได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis (CFA))

ผลการวิจัย

1. แนวทางในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย โดยผู้วิจัยได้ถอดความผลจากการสัมภาษณ์และสรุปความโดยรวมเป็นผลการวิจัยดังนี้ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ที่รัฐบาลไทยออกมาตรการบังคับใช้ในประเทศไทยฉบับนี้ มาถึงปัจจุบันมีอายุการบังคับใช้มาสิบปีแล้ว วัตถุประสงค์หลักๆ ที่รัฐบาลออกประกาศและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ก็เพื่อต้องการลดปัญหาสังคมที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น **ปัญหาสุขภาพ** เนื่องจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นโรคตับ โรคหัวใจ เสื่อมสมรรถนะทางเพศ โรคสุราเรื้อรัง ประสาทหลอนอาการทางสมอง เกิดคัมภีร์เพราะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไป เมื่อสุขภาพไม่ดีก็มีผลต่อการทำงานในชีวิตประจำวัน ไปทำงานสาย ทำงานไม่เต็มศักยภาพ ทำให้ถูกตัดเงินเดือนหรือถึงขั้นถูกไล่ออกจากงาน **ปัญหาทางเศรษฐกิจ** เพราะต้องใช้เงินในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน เป็นหนี้สิน ใช้จ่ายไม่พอในแต่ละเดือนต้องหยิบยืม หรือกู้เงิน ทั้งในระบบและนอก

ระบบ สิ่งเหล่านี้นำมาสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ **ปัญหาสังคม** ปัญหาสังคมนี้เป็นเรื่องใหญ่มากและเป็นที่มาให้เกิดความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินเป็นปริมาณมากในแต่ละปี เช่นเมาแล้วขับ เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ตรุษจีน หรือเทศกาลที่มีวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ปัญหาในครอบครัวการหย่าร้าง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การทะเลาะวิวาท ฆาตกรรม เป็นต้น (ชาญศักดิ์ ถวิล, 2561) โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องทำควบคู่กันไปในหลากหลายมิติ (ศิริพัฒ พัฒกุล, 2561) **รัฐบาล** โดยกระทรวงสาธารณสุขซึ่งถือว่าเป็นเจ้าภาพในงานนี้ ต้องทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายและอย่างสม่ำเสมอ ทำกิจกรรมรณรงค์เรื่องผลเสียต่อสุขภาพ ผลที่เกิดกับเศรษฐกิจ ผลที่กระทบต่อสังคม รวมถึงรณรงค์กิจกรรมการลด ละเลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนให้ช่วยกันบรรจุแผนกิจกรรมประจำปีไว้ในองค์กรนั้นๆ เพื่อช่วยรัฐอีกช่องทางหนึ่ง (สมควร ชื่นเงิน, 2561) การรณรงค์สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อคนในสังคมให้เกิดความละอายต่อบาป การกระทำผิดที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เริ่มตั้งแต่คนในครอบครัว โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ บริษัท ห้างร้าน สถานิรรถประจำทาง (พรเทพ ผ่องศรี, 2561) การบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อต้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในหลักสูตรทางการศึกษา เพื่อเป็นการปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ภคพงศ์ ทวีพัฒน์, 2561)

ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนามีกฎหมายควบคุมเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น อย่างเช่นประเทศสหรัฐอเมริกากฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้มแข็งมาก โดยเฉพาะร้านที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หากกระทำผิดจะถูกดำเนินคดีในทางกฎหมายอย่าง

เด็ดขาด ถูกยึดใบอนุญาตห้ามขาย ปรับ หรือจำคุกแล้วแต่กรณีไป
 ในส่วนของผู้ซื้อหากซื้อเครื่องต้มแอลกอฮอล์ออกมาจากร้านค้า
 แล้วใส่ถุงปิดเครื่องต้มแอลกอฮอล์ไม่มิดชิดขณะเดินออกมาจาก
 ร้านก็ถูกเจ้าหน้าที่รัฐดำเนินคดีทางกฎหมายได้ และจะโยนไปถึง
 ร้านค้าที่ขายด้วยว่าไม่ใส่ถุงให้มิดชิด จะเห็นได้ว่ากฎหมายใน
 ต่างประเทศเขามีความเข้มงวดกันถึงขนาดนี้ (ลือชัย เจริญทรัพย์,
 2561)

จากการสำรวจแนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพใน
 มิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์

ผ่านแบบสอบถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าทุกแนวทาง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์

แนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1.1 การกำหนด เวลาในการซื้อขาย คือสามารถซื้อขายได้ในช่วงเวลา 11.00-14.00 น. และช่วงเวลา 17.00 - 24.00 น.	3.71	1.155	มาก
1.2 การกำหนด วันในการซื้อ/ขาย คือ วันสำคัญทางศาสนา วันครอบครัว	3.77	1.062	มาก
1.3 การกำหนดสถานที่ในการต้ม	3.63	1.156	มาก
1.3.1 วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา	3.75	1.142	มาก
1.3.2 สถานพยาบาล	3.68	1.134	มาก
1.3.3 สถานที่ราชการ	3.65	1.171	มาก
1.3.4 หอพัก	3.56	1.148	มาก
1.3.5 สถานศึกษา	3.57	1.203	มาก
1.3.6 สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	3.62	1.140	มาก
1.3.7 สวนสาธารณะ	3.55	1.152	มาก
1.4 การกำหนดสถานที่ในการซื้อ/ขาย	3.61	1.15	มาก
1.4.1 วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา	3.66	1.159	มาก
1.4.2 สถานพยาบาล	3.66	1.159	มาก
1.4.3 สถานที่ราชการ	3.62	1.177	มาก
1.4.4 หอพัก	3.49	1.127	มาก
1.4.5 สถานศึกษา	3.67	1.164	มาก
1.4.6 สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	3.59	1.134	มาก
1.4.7 สวนสาธารณะ	3.58	1.110	มาก
1.5 การกำหนดอายุในการซื้อ คือ ห้ามขายในเด็กอายุ ต่ำกว่า 20 ปี	3.89	1.049	มาก
1.6 การกำหนดบุคคลบางลักษณะในการซื้อ คือ ห้ามขายบุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติ ไม่ได้	3.79	0.996	มาก

มีผลต่อการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพอยู่ในระดับมาก โดยมี
 ค่าเฉลี่ยรวม 3.76 เมื่อทำการเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมาก
 ไปน้อย 3 อันดับ พบว่า อันดับที่ 1 การกำหนดอายุในการซื้อ คือ
 ห้ามขายในเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 อันดับที่ 2
 การจำกัดช่วงเวลาในการโฆษณาโดยสามารถโฆษณาผ่านสื่อ
 โทรทัศน์และวิทยุได้เฉพาะเวลา 22.00 - 05.00 น. เท่านั้น โดยมี
 ค่าเฉลี่ย 3.86 และอันดับที่ 3 การกำหนดวิธีการขาย เช่น เร่ขาย
 ขายผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ มีค่าเฉลี่ย 3.81 ดังตารางที่ 1

แนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1.7 การจำกัดเวลาในการโฆษณา โดยสามารถโฆษณาผ่านสื่อโทรทัศน์ และวิทยุได้เฉพาะ เวลา 22.00-05.00 น. เท่านั้น	3.86	0.983	มาก
1.8 การกำหนดเนื้อหาสาระในการโฆษณา คือ ห้ามมิให้ผู้โฆษณาแสดงชื่อหรือเครื่องหมายอัน เป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรง/โดยอ้อม	3.78	0.969	มาก
1.9 การกำหนดวิธีการขาย	3.81	0.938	มาก
1.9.1 ห้ามใช้เครื่องขายอัตโนมัติ	3.88	0.926	มาก
1.9.2 ห้ามการเร่ขาย	3.81	0.933	มาก
1.9.3 ห้ามการลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย	3.73	0.954	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	1.050	มาก

2. ปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย โดยผู้วิจัยได้อัดความผลจากการสัมภาษณ์และสรุปความโดยรวมเป็นผลการวิจัยดังนี้ หลังจากรัฐบาลออกประกาศและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาถึงตอนนี้ก็สิบปีกว่าแล้ว วัตถุประสงค์หลักในการออกกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อต้องการลดปัญหาสังคมในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมตอนนี้ค่อนข้างจะสวนทางกันเนื่องจากปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นก็ยังมีสถิติในระดับที่สูงอยู่ โดยเฉพาะอุบัติเหตุบนท้องถนนที่มีสาเหตุมาจากเมาแล้วขับ ดังนั้นการสร้างจิตสำนึก เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ต้องกระทำ เริ่มแต่ในสถาบันครอบครัว โรงเรียน วัด หน่วยงานภาครัฐ เอกชน บรรลุลงในหลักสูตรการศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ (ศิริพัฒ พัทกุล, 2561) ทุกฝ่ายต้องประสานร่วมมือกัน รัฐต้องดำเนินการนโยบายเรื่องนี้แล้วขอความร่วมมือไปยังส่วนงานต่างๆ ทั้งประเทศ ขอความร่วมมือไปยังสื่อมวลชนทุกแขนง ภาพยนตร์ ละคร คัทเออร์ ของสินค้าต่างๆ ร่วมด้วยช่วยกันรณรงค์เรื่องนี้ (ชาญศักดิ์ ถวิล, 2561) รัฐบาลต้องจริงจังต่อเนื่องในการวางแผนรณรงค์ทุกอย่างต้องทำภายใต้ทฤษฎีเข็มฉีดยา เหมือนการฉีดยาเข้าไปในเส้นเลือดในร่างกายมนุษย์ ต่อให้มนุษย์คนนั้นร่างกายกำยำ ลำบาก แข็งแรงขนาดไหนก็ไม่อาจต่อต้านฤทธิ์ของยาที่ฉีดเข้าไปในเส้นเลือดในร่างกายได้ สุดท้ายฤทธิ์ของยานั้นก็ทำปฏิกิริยากับร่างกาย

อยู่ดี เปรียบเสมือนการทำการประชาสัมพันธ์ รณรงค์อย่างสม่ำเสมอ เนื้อหาเหล่านั้นก็จะซึมซับเข้าไปอยู่ในจิตสำนึกโดยที่ไม่รู้ตัว และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป (พรเทพ ผ่องศรี, 2561) กีฬาดนตรี กิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้เยาวชน คนในสังคมห่างไกลจากยาเสพติดทุกชนิด ทุกประเภท (ภักพงศ์ ทวีพัฒน์, 2561) มีเวลาว่างก็ไปเล่นกีฬา ดนตรี กิจกรรมต่างๆ ดนตรีการแสดงออก เป็นความฝันของเด็กวัยรุ่นทุกคน หากเด็กเยาวชนมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมการแสดงออก เด็กก็ไม่มีเวลาไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด มีการประกวดการแข่งขัน การให้รางวัล ในชุมชนอำเภอ จังหวัด หรือส่งต่อไประดับประเทศ วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ไว้ กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเหล่านี้เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่กระตุ้นสร้างความสนใจให้เยาวชนรุ่นใหม่ รวมทั้งประชาชนเกิดจิตสำนึกและภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น เพราะฉะนั้นในภาพรวมรัฐบาลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเสริมปัจจัยเกื้อหนุนดังกล่าวที่จะทำให้ปลายทางคือ เยาวชน ประชาชน ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และห่างไกลยาเสพติดทุกประเภทได้ (ลือชัย เจริญทรัพย์, 2561)

จากการสำรวจปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,688 คน ผ่านแบบสอบถาม พบว่าทุกแนวทางมีผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า อันดับที่ 1 มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากันสองประเด็นคือ ภาคเอกชน องค์กรธุรกิจ ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้กับบุคลากรในองค์กรเพื่อ ช่วยภาครัฐอีกช่องทางหนึ่ง และภาครัฐควรสนับสนุนและจัดสรร งบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ ประชาชนใช้เวลาว่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬา ประเภทต่างๆ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมใน ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.88 อันดับที่ 2 ห้ามโฆษณา ประชาสัมพันธ์

รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ จุดขาย และผ่านช่องทางการสื่อสารทุกรูปแบบเหมือนกับบุหรื มีค่าเฉลี่ย 3.86 และอันดับที่ 3 ควรบรรจุความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรการสอนทั้งในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.85 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

ปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
1. ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	3.73	1.016	มาก
2. ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เห็นถึงโทษ พิษภัย ปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	3.84	0.901	มาก
3. ภาคเอกชน องค์กร ธุรกิจ ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้กับบุคลากรในองค์กรเพื่อช่วยภาครัฐอีกช่องทางหนึ่ง	3.88	0.925	มาก
4. ควรบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรการสอนทั้งในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา	3.85	0.938	มาก
5. ควรบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรธรรมทางศาสนาอย่างลึกซึ้ง	3.84	0.935	มาก
6. ภาครัฐ ควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อสร้างสนามกีฬา เช่น สนาม ฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามตะกร้อ ฯลฯ เพื่อให้เยาวชนมีพื้นที่และใช้เวลาว่างในการเล่น กีฬา	3.80	0.906	มาก
7. ภาครัฐ ควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ กิจกรรม ดนตรี กิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น	3.88	0.964	มาก
8. บทลงโทษการกระทำผิดของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมีผลทำให้ผู้อื่นเสียชีวิต โทษสูงสุด ควรถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือมากกว่านั้น	3.75	0.998	มาก
9. บทลงโทษการกระทำผิดของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมีผลให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ซื้อนั้นไป กระทำให้ผู้อื่นเกิดอันตราย ทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน โทษสูงสุดควรถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือมากกว่านั้น	3.78	0.952	มาก
10. ห้ามโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ จุดขาย และผ่านช่องทางการสื่อสารทุกรูปแบบเหมือนกับบุหรื	3.86	0.917	มาก
รวมเฉลี่ย	3.82	0.950	มาก

3) ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เมื่อทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาสังคม และสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรม การดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยนำข้อมูลตัวอย่างมาทำการตรวจสอบ ความเหมาะสม

โดยค่า KMO เท่ากับ 0.855 ซึ่งมากกว่า 0.50 และเข้าสู่ 1 สรุปลได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะให้เทคนิคการวิเคราะห์ องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อ การนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ ประชาชน โดยมีค่าแสดงความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกื้อหนุนกับการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

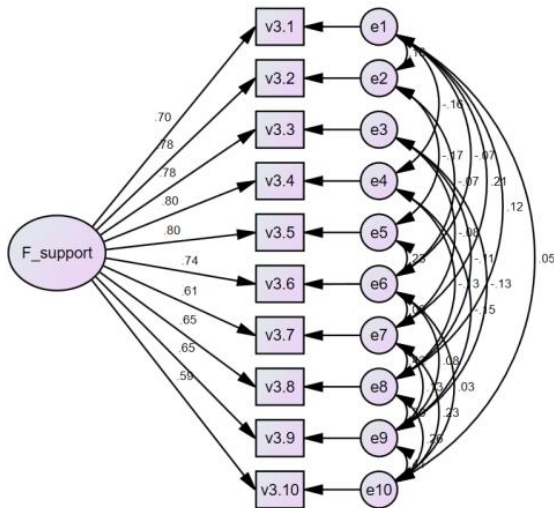
ปัจจัยเกื้อหนุนกับการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	b	P-Value
V3.1: ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	0.70	0.000
V3.2: ภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน เห็นถึงโทษ พิษภัย ปัญหา จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	0.78	0.000
V3.3: ภาคเอกชน องค์กร ธุรกิจ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้กับบุคลากรในองค์กร	0.78	0.000
V3.4: การบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ใน หลักสูตรการสอนทั้งในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา	0.80	0.000
V3.5: การบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ใน หลักสูตรทางศาสนาอย่างลึกซึ้ง	0.80	0.000
V3.6: ภาครัฐสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อสร้างสนามกีฬา เพื่อให้เยาวชนมีพื้นที่ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	0.74	0.000
V3.7: ภาครัฐสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ ประชาชนใช้เวลาว่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ กิจกรรมดนตรี กิจกรรม ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น	0.61	0.000
V3.8: บทลงโทษการกระทำผิดของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมีผลทำให้ผู้อื่นเสียชีวิต โทษสูงสุด ควรถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือมากกว่านั้น	0.65	0.000
V3.9: บทลงโทษการกระทำผิดของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมีผลให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ซื้อนั้นไป กระทำให้ผู้อื่นเกิดอันตราย ทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน โทษสูงสุดควรถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือมากกว่านั้น	0.65	0.000
V3.10: ห้ามโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ จุด ขาย และผ่านช่องทางการสื่อสารทุกรูปแบบเหมือนกับบุหรี่	0.59	0.000

จากตารางที่ 3 จะพบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b) กับตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 10 ตัวมีค่าอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.80 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าปัจจัยเกื้อหนุนที่มีผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนสามารถวัดได้จากตัวแปร

สังเกตได้จำนวน 10 ตัว และมีค่าความสัมพันธ์กันในระดับมาก ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลแสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกื้อหนุนที่มีผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการศึกษา

1. แนวทางในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าแนวทางการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น 1) รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขซึ่งถือว่าเป็นเจ้าภาพในงานนี้ ต้องทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายและอย่างสม่ำเสมอ ทำกิจกรรมรณรงค์เรื่องผลเสียต่อสุขภาพ ผลที่เกิดกับเศรษฐกิจ ผลกระทบต่อสังคม รวมถึงรณรงค์กิจกรรมการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนให้ช่วยกันบรรจุแผนกิจกรรมประจำปีไว้ในองค์กรนั้นๆ เพื่อช่วยรัฐอีกช่องทางหนึ่ง 2) มีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อคนในสังคมให้เกิดความละอายต่อบาป การกระทำผิดที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เริ่มตั้งแต่คนใน

ครอบครัว โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ บริษัท ห้างร้าน สถานิรถประจำทาง และ 3) ควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกที่ดี ต่อต้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในหลักสูตรทางการศึกษาเพื่อเป็นการปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพและไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ทุกแนวทางมีผลต่อการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกไม่กระทำความผิดที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.76 เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า อันดับที่ 1 การกำหนดอายุในการซื้อคือ ห้ามขายในเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 อันดับที่ 2 การจำกัดช่วงเวลาในการโฆษณาโดยสามารถโฆษณาผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุได้เฉพาะเวลา 22.00-05.00 น. เท่านั้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.86 และอันดับที่ 3 การกำหนดวิธีการขาย เช่น เรขายขายผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ มีค่าเฉลี่ย 3.81

2. ปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าแนวทางในการสร้างหรือพัฒนาปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ ที่จะทำให้ประชาชนลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย 1) การสร้างจิตสำนึกเป็นสิ่งที่ฝังรากลึกในจิตใจยังเปิดประเด็นที่สำคัญมากที่ต้องกระทำ เริ่มแต่ในสถาบันครอบครัว โรงเรียน วัด หน่วยงานภาครัฐ เอกชน บรรจุลงในหลักสูตรการศึกษา เป็นวาระแห่งชาติ ทุกฝ่ายต้องประสานร่วมมือกัน รัฐต้องดำเนินการนโยบายเรื่องนี้แล้วขอความร่วมมือไปยังส่วนงานต่างๆ ทั้งประเทศ ขอความร่วมมือไปยังสื่อมวลชนทุกแขนง ภาพยนตร์ คัทเอ๊าท์ ของสินค้าต่างๆ ร่วมด้วยช่วยกันรณรงค์เรื่องนี้ 2) ปัจจัยเกื้อหนุนคงเป็นเรื่องของการสนับสนุน อนุเคราะห์ สงเคราะห์ ให้งานหรือกิจกรรมนั้นๆ ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รัฐบาลต้องสนับสนุนอย่างแท้จริง กีฬา ดนตรี กิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้เยาวชน คนในสังคมห่างไกลจากยาเสพติดทุกชนิด ทุกประเภท มีเวลาว่างก็ไปเล่นกีฬา ดนตรี กิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ทุก

แนวทางมีผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันสองประเด็นคือ ภาคเอกชน องค์กรธุรกิจ ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้กับบุคลากรในองค์กรเพื่อช่วยภาครัฐอีกช่องทางหนึ่ง และ ภาครัฐควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.88 อันดับที่ 2 ห้ามโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย มีค่าเฉลี่ย 3.86 และอันดับที่ 3 ควรบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรการสอนทั้งในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.85

3. ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อการ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ห่อ้งค์ประกอบเชิงยืนยันทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอยู่ในระดับมากกว่า 0.50 หรือร้อยละ 50 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว โดยการบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรการสอนทั้งในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา และการบรรจุความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในหลักสูตรทางศาสนาอย่างลึกซึ้ง มีค่าน้ำหนักมากที่สุดที่ 0.80

อภิปรายผล

1. แนวทางการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพในมิติต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

รัฐบาลต้องทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายและอย่างสม่ำเสมอ ทำกิจกรรมรณรงค์เรื่องผลเสียต่อสุขภาพ ผลที่เกิดกับเศรษฐกิจ ผลที่กระทบต่อสังคม รวมถึงรณรงค์กิจกรรมการลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง จะเป็น

แนวทางในการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญพักตร์ ดารากร ณ อยุธยา (2556) ที่ระบุไว้ว่าการคิดถึงผลเสียของการดื่มสุราอยู่เสมอจะทำให้เกิดการเลิกเหล้าได้ นอกจากนี้รัฐบาลจะต้องขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ช่วยกันบรรจุแผนกิจกรรมประจำปีไว้ในองค์กรนั้นๆ เพื่อช่วยรัฐบาลรณรงค์สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อคนในสังคมให้เกิดความละอายต่อบาป การกระทำผิดที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเริ่มตั้งแต่คนในครอบครัว โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ บริษัท ห้างร้าน สถานีรถประจำทาง และรัฐบาลควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกที่ดี การต่อต้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหลักสูตรทางการศึกษาเพื่อเป็นการปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จันทร์แสง, เกศรินทร์ เกตุรัตน์, ระพีพร เน้นอุดร, วชิรินทร์ โกมลาลัย, สุรศักดิ์ สุนทร และ ชานินทร์ สุธีประเสริฐ (2561) ที่ระบุไว้ว่า หน่วยงานทางการศึกษาควรเสนอให้ครูผู้สอนสอดแทรกการปลูกฝังค่านิยมทัศนคติการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างถูกต้องตลอดจนค่านิยมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสถาบันการศึกษาควรมีนโยบายหรือมีการจัดกิจกรรมให้เพื่อนเข้ามามีส่วนร่วมแนะนำและกระตุ้นเตือนเพื่อลดพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับ บำรุง ศรีนวลปาน, ชวัลรัตน์ ศรีนวลปาน, วลัยภรณ์ ศรีเกลี้ยง และพัชรี สุเมธกุล (2556) ที่พบว่าการสร้างการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีความสำคัญต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ชุมชน รุ่งปัจฉิม และเชษฐ รัชดาพรณาธิกุล (2553) ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยว่า รัฐต้องมีนโยบาย มาตรการ และการสร้างความร่วมมือกับผู้บริโภคในทุกมิติ ทำการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการจำหน่ายและให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้จำหน่าย ในขณะที่ผลสรุปข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าทุกแนวทางมีผลต่อการแก้ปัญหาสังคมและสุขภาพอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการกำหนดอายุในการซื้อ การห้าม

ขายในเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี การจำกัดช่วงเวลาในการโฆษณา และการกำหนดวิธีการขาย ซึ่งสอดคล้องกับ สวัสดิ์ อัมมวงศ์ (2543) ที่ได้รับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจาก แอลกอฮอล์เอาไว้ เช่น การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ การกำหนดชั่วโมงของการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดอายุต่ำสุดที่จะดื่มสุราได้ตามกฎหมาย

2. ปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน

รัฐบาลต้องสนับสนุนในเรื่อง กีฬา ดนตรี กิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เยาวชน คนในสังคมห่างไกลจากยาเสพติด ทุกชนิด ทุกประเภท มีเวลาว่างก็ไปเล่นกีฬา ดนตรี กิจกรรมต่างๆ ในขณะที่ผลสรุปข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าทุกแนวทางมี ผลต่อการนำไปสู่การ ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะภาครัฐควรสนับสนุน และจัดสรรงบประมาณลงท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างในเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ กิจกรรมดนตรี กิจกรรม ประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น และห้ามโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ จุดขาย และผ่านช่องทางการสื่อสารทุกรูปแบบเหมือนกับบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ จันทรชอนแก่น (2560) ที่ได้รับรู้ว่า การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนควร จัดตั้งภาคีเครือข่ายในการดำเนินการทั้งภาควิชาการ ภาคประชาชนและสังคม ภาครัฐและการเมืองร่วมวางแผนการ ปฏิบัติการชุมชนแบบมีส่วนร่วมและติดตามการดำเนินงาน และ สอดคล้องกับยุพา จิวพัฒนกุล และอุบลวรรณ เรือนทองดี (2556) ที่ระบุไว้ว่า การสื่อสารเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ และการ เสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขในครอบครัวให้ครอบครัวเป็นต้นแบบจะมี ผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาถึงระดับความเข้าใจ การยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติตามของประชาชนเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

References

- Ausanangkornchai, S. (2000). *A review of the management strategies for alcohol-related disorders*. Health Systems Research Institute (HSRI).
- Chankhonkaen, S. (2017). The Model development of control alcohol consumption for people in the responsibility area of the Office of Disease Prevention and Control 7th, Ubon Ratchathani province: A case study of That Phanom district, Nakhon Phanom province. *Office of Disease Prevention and Control 7th, Khon Kaen province*. 24(3), 30-41.
- Chansaeng, S., Kettrat, K., Nan-udon, R., Komolmalai, W., Soonthorn, S. and Sutheepasert, T. (2018). Factors Relating to Alcohol Consumption Behaviors Among Secondary School Male Students in Nonthaburi Province. *Community Health Development Quarterly Khon Kaen University*. 6(2) : 197:213.
- Darakorn Na Ayuthaya, P. (2013). Success in alcohol abstinence from alcohol patients with psychiatric disorders. *The Journal of Psychiatric Nursing and Mental Health*. 27(1), 1-15.
- Phongsuwan, A., Pakdeesettakun, K. and Thammavongsee, T. (2012). *Law Compliance of Off-Premise Alcohol Retailers on Minimum Purchase Age Restriction*. Center for Alcohol Studies.
- Jaramorn, K., Niamnuyt, N. and Saonuan, P. (2017). Case Study: Community Participation Development Model to Reduce Alcohol Consumption. *Journal of Health Systems Research*. 11(2), 268-276.

- Jewpattanakul, Y. and Reunthongdee, U. (2013). The Development of Guideline for Reducing Alcohol Consumption among Thai Youth within Alcohol Drinking Family: Parents' Focus Groups. *Journal of the Royal Thai Army Nurses*. 14(1), 35-40.
- Pakchokdee, S. (2016). *7 Years and 13 Million People Voices Pushing the Nam Mao Act*. [2016, August 10] Retrieved from <http://www.thaiantialcohol.com/newsletters/view>
- Phojinda, K. (2013). *The understanding in Alcohol Beverage Control Act 2008 of Alcohol Detector sub-ordinate police officers in Patrol work 2 on Subdivision 1 at Traffic Division*. [2018, August 10] Retrieved from <http://www.thongsook.ac.th/main/admin/uploads/FacultyOfGrad/204-file-researchstd11.pdf>.
- Rungpachim, C. and Ratchada, P. C. (2010). Law Enforcement Evaluation According to the Alcohol Beverage Control Act BE 2551 in Bangkok. *Pathumthani University Academic Journal*. 2(3), 7-21.
- Sae-Ngow, U. (2016). *Liquor and Violence against Tourists: the State Must Hurry before the Image is Damaged*. [2016, August 10] Retrieved from http://medipe2.psu.ac.th/tsaan/content_info.php?cid=9
- Sin-ampol, P. and Jantima, N. (2018). Impacts and Solutions from Alcoholic Beverages Accessibility of Female Students of a University in Chiang Mai Province. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 11(1), 679-697.
- Srinounpan, B., Srinounpan, C., Sonkliang, W. and Sumethokul, P. (2013). *Alcohol Drinking Behavior of Adolescents after the Alcohol Beverage Control Act BE 2551*. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.
- Waleewong, O. (2016). *Alcohol and Crime, Violence, Peace and Security of Society*. [2016, August 10] Retrieved from http://cas.or.th/wp-content/uploads/2016/05/alh_social_safety_20160512.pdf

Interviews

- Chaiwong, W. (2018). Manager, Petcharat Ltd., Ranong Province. (19 October 2018).
- Charoensap, L. (2018). Governor of Trang Province. (15 October 2018).
- Damnadee, J. (2018). Manager, 7 Eleven, Phuket. (12 October 2018).
- Hlikphay, S. (2018). Manager, Bang Rak shop, Trang Province. (15 October 2018).
- Jareanpong, R. (2018). Manager, Namchai Phanit shop, Trang Province. (15 October 2018).
- Khanngen, S. (2018). Deputy Governor of Krabi Province. (17 October 2018).
- Khewbandit, S. (2018). Manager, Georges Store shop, Krabi Province. (17 October 2018).
- KlongKiat, K. (2018). Manager, Blue Store shop, Ranong Province. (19 October 2018).
- Kunnara, C. (2018). Manager, Chaison trade, Phuket Province. (13 October 2018).

- Na Nakhon, S. (2018). Manager, Pantasin Panich shop, Phang Nga Province. (24 October 2018).
- Pakpan, S. (2018). Manager, Surin Store shop, Phuket Province. (13 October 2018).
- Phatkul, S. (2018). Governor of Phang Nga Province. (25 October 2018).
- Phongsri, P. (2018). Deputy Governor of Ranong Province. (19 October 2018).
- Promyattoo, S. (2018). Manager, Supabthepkrankra shop, Phang Nga Province. (25 October 2018).
- Thamsakul, C. (2018). Manager, Mark Whisky Store shop, Ranong Province. (19 October 2018).
- Thaviphat, P. (2018). Governor of Phuket Province. (12 October 2018).
- Thawil, C. (2018). Deputy Governor of Phang Nga Province. (25 October 2018).
- Sadongkit, P. (2018). Manager, Pronthep trade, Phang Nga Province. (24 October 2018).
- Talung, W. (2018). Manager, Krabi Panich company, Province Krabi. (16 October 2018).
- Wongkratsupab, W. (2018). Manager, Sanit Phanit shop, Province Krabi. (16 October 2018).